Memo

ONDERWERP
Verdiepingsslag - Quickscan ecologie

DATUM
12 maart 2025

VAN
Arcadis Nederland B.V.

AAN
Port of Roermond Cooperatief U.A.

PROJECTNUMMER
30243171

ONZE REFERENTIE
H34DFTZZWKXW-832788491-530:1

1. Inleiding

Voor het project van de Port of Roermond in de Willem Alexanderhaven heeft Arcadis een quickscan ecologie opgesteld (d.d. 16 januari 2025, referentie: H34DFTZZWKXW-832788491-433:1.0). Uit deze scan komt naar voren dat de geplande werkzaamheden, namelijk het vernieuwen van de kades, mogelijk in strijd zijn met de Omgevingswet. Een onderdeel van het werk is het kappen van bomen en het verwijderen van opgaand groen. In dit memo wordt uiteengezet welke bomen en opgaand groen verwijderd kan worden. Dit zonder dat daarbij leefgebied van beschermde soorten wordt aangetast waarvoor een vergunningsplicht Omgevingswet geldt. De kades zijn bij de scan in verschillende secties verdeeld (figuur 1) en er wordt per sectie beoordeeld welke mogelijkheden er zijn om groen te verwijderen, zonder negatieve effecten op de beschermde soorten en hun leefgebied.

Figuur 1: Verdeling van de secties binnen de Willem Alexanderhaven

Tabel 1 geeft de geïnventariseerde resultaten weer behorende bij de quickscan.

Tabel 1 Resultaten quickscan beschermde soorten. Een kruis geeft aan dat er soortgericht onderzoek nodig is. Andere letters geven ook aan dat onderzoek nodig is. Een F geeft aan dat het gaat om (essentieel) foerageergebied, een V geeft aan dat het gaat om een mogelijk verblijf. Voor vlinders staan de afkortingen voor de teunisbloempijlstaart (TB), iepenpage (IP) en grote vos (GV).

Sectie	Planten	Vleermuizen	Roofvogels	Bever	Otter	Das	Eekhoorn	Steenmarter	Rugstreep-pad	Vlinders
Primaire kering										
1	X			F	V			F	X	TB
2	X			F	V			V+F		TB
3	X			V+F	V			V+F		TB
3c	X									
3d	X									TB
12	X									
Kademuren										
7	X			F	V			F		TB
8	X			F	V			V+F		TB
9	X	X		F				V+F		TB
10	X			V+F	V	V		V+F		TB + IP + GV
11	X		X	V+F	V	V	X	V+F		TB
13	X	X		F				V+F		TB + GV
14	X			V+F	V	V		V+F		TB
15	X			F	V			F		TB
16	X			F	V			F		TB
17										
18	X			F				V+F		

2. Beoordeling en mitigatie per soort

De werkwijze om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen is hieronder per soortgroep beschreven. Sectie 7 tot en met 18 hebben voorrang in het project (planning).

In deze alinea wordt de algemene aanpak ten aanzien van kappen van bomen beschreven. Het kappen van bomen wordt handmatig uitgevoerd of er wordt gewerkt met standaard rijplaten waardoor er geen bodem wordt beschadigd en mogelijke groeiplaatsen van beschermde planten of waardplanten van insecten worden aangetast. Dit neemt niet weg dat er op die locatie nader onderzoek uitgevoerd dient te worden. Maar door deze aanpak worden negatieve effecten op beschermde soorten voorkomen en gemitigeerd.

2.1 Flora

Betreft flora, de eerste stap die genomen wordt is nagaan welk bodemsoort aanwezig is in de toplaag. Betreft dit wel of niet het oorspronkelijke bodemprofiel. In de jaren ‘60 is deze haven aangelegd en daarmee is waarschijnlijk het overgrote deel van het oorspronkelijke bodemprofiel afgegraven. Na het afgraven en het aanleggen van de haven zelf is het maaiveld bouwrijp opgeleverd. Dit betekent meestal dat de bestaande groeiplaatsen zijn verdwenen en er zand of puingranulaat of ander materiaal is opgebracht. Dit opgebrachte materiaal is niet geschikt als groeiplaats van de genoemde soorten in de quickscan. Aan de hand van bodemgegevens wordt vastgesteld of dit scenario van vergravingen en aanvullingen overeenkomt met de situatie zoals deze nu is. Indien dat niet overal kan worden aangetoond blijft veldonderzoek noodzakelijk. Voor de genoemde plantensoorten dient dan tijdens het bloeiseizoen veldonderzoek te worden uitgevoerd.

Uit verschillende bronnen waarin bodemdata wordt vastgelegd (Dino-loket) en uit verschillende recent uitgevoerde bodemonderzoeken (Waterschap, Arcadis) blijkt dat de toplaag in het plangebied is verdwenen. Uit de boorprofielen komt naar voren dat de toplaag uit zeer fijn tot matig grof zand zonder bijmengingen bestaat. Er is geen humus in de boorprofielen aangetoond. Daarmee is vast komen te staan dat op basis van de bodemonderzoeken er geen oorspronkelijke toplaag aanwezig is en daarmee er geen geschikte omstandigheden voor beschermde flora meer aanwezig is. De aanwezigheid van de beschermde plantensoorten groot spiegelklokje en grote leeuwenklauw is uitgesloten.

Conclusie: uitgesloten voor vervolgonderzoek.

2.2 Vleermuizen
Met uitzondering van sectie 9 en 13 kunnen de bomen vanuit het oogpunt vleermuizen worden gekapt. Deze te kappen bomen hebben een beperkte waarde voor vleermuizen en worden vooral als foerageermogelijkheid gebruikt. De bestaande bomen hebben een beperkte bijdrage aan de vliegroutes van vleermuizen. Daarbij wordt opgemerkt dat de kades en de gebouwen qua lijnvormig element behouden blijven of hooguit niet noemenswaardig worden aangepast.

Conclusie: vervolgstap, veldbezoek nodig.

2.3 Vogels
Op sectie 11 is sprake van een vaste verblijfplaats van een torenvalk. De exacte ligging en type nest (nestkast of nestbouw gemaakt van takken) dient uitgezocht te worden vanuit NDFF of andere natuurdatabase niets te vinden over vaste verblijfplaats. Op basis van die informatie kan nader worden bepaald welke maatregelen nodig zijn om de bomenkap doorgang te geven. Worstcase betekent dat het kappen op sectie 11 geen doorgang kan vinden.

Conclusie: vervolgstap, veldbezoek nodig.

2.4 Zoogdieren
2.4.1 Bever
Voor de sectie 10-11 geldt dat er rekening moet worden gehouden met een aanvraag omgevingsvergunning voor een beverburcht. Op deze twee secties zijn twee-drie burchten aangetroffen en zijn relatief verse sporen van bewoning vastgesteld. Nader onderzoek moet uitwijzen welke functies deze burchten voor de bevers in het gebied vervullen. Het nader onderzoek bestaat zowel veldonderzoek als historische gegevens van het gebruik achterhalen.

Conclusie: vervolgstap, veldbezoek (beveronderzoek, belang plangebied voor bevers) en omgevingsvergunning flora-fauna-activiteit aanvragen.

2.4.2 Otter
Voor de mogelijke verblijfplaatsen van de otter wordt verwezen naar een verspreidingsonderzoek van de otter waarbij de provincie Limburg (Swalmdal en Roerdal) is onderzocht. Uit deze onderzoeken blijkt dat er sporen (uitwerpselen en pootafdrukken) van de otter vooral aan de zuidzijde van Roermond langs de Roer zijn aangetroffen. Indicaties voor vaste verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen en deze liggen vermoedelijk buiten het bebouwd gebied. De otter hecht waarde aan een leefgebied met schoon water, voldoende voedsel en dekking, rust en goede mogelijkheden voor een ondergronds hol. De oevers van de verschillende secties dienen nader geïnspecteerd te worden. Hierbij dient een ter zake kundige te bepalen of deze oevers geschikt zijn voor otters. Naar verwachting kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van otters daarmee worden uitgesloten.

Conclusie: vervolgstap, tegelijk met beveronderzoek.

2.4.3 Das
Voor de das geldt eigenlijk hetzelfde als voor de otter wanneer het gaat om voorkeuren van een leefgebied. Voldoende rust, voedsel en dekking bieden de mogelijkheid voor deze soort om zich ergens te kunnen vestigen. En natuurlijk een bestaande populatie grenzend aan het gebied. Het is van de das bekend dat deze steeds vaker ook in bewoond gebied wordt gezien en zelfs zich daar weet te vestigen. Opgemerkt wordt dat de burcht wel in verbinding staat met het buitengebied en dat via voldoende dekking van verschillende groenstructuren de das het buitengebied

kan bereiken. In het plangebied is onvoldoende groen aanwezig en zijn er geen aanwijzingen van de aanwezigheid van een dassenburcht. De soort wordt daardoor uitgesloten in het plangebied.

Conclusie: uitgesloten voor vervolgonderzoek.

2.4.4 Eekhoorn
Een typische soort van een bosrijke tot parkachtige omgeving. Een plek met voldoende rust, plekken om te schuile, verblijven en om te foerageren. Het plangebied voorziet niet in die behoefte waarmee de soort wordt uitgesloten.

Conclusie: uitgesloten voor vervolgonderzoek.

2.4.5 Steenmarter
Deze soort komt voor in de gemeente Roermond en omgeving. Uit zowel de NDFF als uit andere natuurdatabases is bekend dat er steenmarters leven binnen de gemeentegrens. Naast waarnemingen gedaan door natuurliefhebbers is een deel van de waarneming afkomstig van meldingen van overlast. De bedrijven binnen de begrenzing van het plangebied zijn gevraagd of zij ook wel eens overlast hebben ervaren en of er meldingen bij hen bekend zijn. Geen van de bedrijven heeft overlast of is bekend met meldingen binnen hun bedrijfspanden. Wel zijn meldingen van rattenoverlast of de bever bekend. De aanwezigheid van de steenmarter wordt om verschillende redenen uitgesloten. Ten eerste door de beperkingen in het leefgebied en rust en met name de mogelijkheden om te foerageren. In combinatie met het ontbreken van meldingen van overlast wordt de soort binnen het plangebied uitgesloten. Indien een steenmarter zich ergens vestigt wordt overlast van zowel voedselvoorraden (stinkende dode dieren) als latrines ervaren door omwonenden of huurders van een bedrijfspand. Daar is hier geen sprake van en wordt de aanwezigheid van de steenmarter uitgesloten.

Conclusie: uitgesloten voor vervolgonderzoek.

2.4.6 Rugstreeppad
Mede door de geïsoleerde ligging ten opzichte van de huidige populatie/verspreiding van de rugstreeppad wordt de aanwezigheid toch uitgesloten. De verspreiding van de rugstreeppad beperkt zich tot de rand van de bebouwde stad. Tussen het plangebied en de huidige verspreiding liggen te veel en te grote barrières voor deze soort.

Conclusie: uitgesloten voor vervolgonderzoek.

2.5 Dag- en nachtvlinders:
2.5.1 Iepenpage
Er is een Hollandse iep aangetroffen in het plangebied. Dat is simpelweg te weinig voor een iepenpage om zich ergens te kunnen vestigen. Op respectievelijk 1,2 en 1,8 kilometer zijn waarnemingen bekend van deze soort. Waardoor een zwervend exemplaar nooit met zekerheid is uit te sluiten. Maar op basis van de ingreep en het beperkt aantal iepen wordt de aanwezigheid uitgesloten.

Conclusie: uitgesloten voor vervolgonderzoek.

2.5.2 Grote vos
In de omgeving zijn diverse waarnemingen bekend van deze soort. Dit zijn vooral waarnemingen van exemplaren die net na de overwinteringsperiode zijn waargenomen. Het is bekend dat de soort een zwervend bestaan kent en het zijn de zwervers die zorgen voor de dispersie van de soort. De voorplanting vindt in elk geval buiten de stadgrens plaats in bosrijke omgeving met voldoende waardplanten. In dit geval zijn de waardplanten: populier, sleedoorn, wilg en iep met de voorkeur voor de laatstgenoemde soort. Door het ontbreken van voldoende geschikt leefgebied wordt de aanwezigheid van deze soort uitgesloten.

Conclusie: uitgesloten voor vervolgonderzoek.

2.5.3 Teunisbloempijlstaart
In het plangebied zijn wel de waardplanten voor deze soort aanwezig maar ontbreekt het aan een goede leefomgeving waaronder een rijke strooisellaag. Een gedeelte van het leefgebied is aanwezig maar er is meer nodig voor deze

nachtvlindersoort om zich er te kunnen vestigen. Door het ontbreken van geschikt leefgebied wordt de aanwezigheid uitgesloten.

Conclusie: uitgesloten voor vervolgonderzoek.

3. Conclusie verdiepingsslag quickscan ecologie

Op basis van de verdiepingsslag worden de volgende conclusies getrokken:

- Primaire kering:

Sectie 1-2-3-12: uitgesloten van vervolgonderzoek

- Kademuren
  - Sectie 7-8: uitgesloten van vervolgonderzoek
  - Sectie 9: vervolgonderzoek, vleermuizen
  - Sectie 10: vervolgonderzoek, bever en otter
  - Sectie 11: vervolgonderzoek, bever, otter en torenvalk (jaarrond beschermde vogels)
  - Sectie 13: vervolgonderzoek, vleermuizen
  - Sectie 14-15-16-17-18: uitgesloten van vervolgonderzoek

Literatuur

- www.google.nl/maps
- https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/login.zul
- www.topotijdreis.nl
- https://www.vlinderstichting.nl/
- Heines, M. Jansen, S. Gubbels, R. Markefka, J. Lenders, A. De verspreiding van de otter in het Swalmdal en Roerdal
- Natuurhistorisch genootschap Limburg
- WSP – Waterbodemonderzoek (d.d. 26-06-2024, documentnummer: WAHR-POR-VRG-NOT-000004)
- Waterschap Limburg - DIJKVERSTERKING ROERMOND, WILLEM ALEXANDERHAVEN BIJLAGENBOEK
  - bijlage 6 – rapportage verkennend (water)bodemonderzoek en asbestonderzoek (d.d 31-31-2019, kenmerk 171
- Arcadis - Quickscan Soortbescherming (d.d. 16-01-2025, referentie: H34DFTZZWKXW-832788491-433:1.0)
- Arcadis - Bomeninventarisatie en compensatievoorstel binnen de Willem Alexanderhaven (d.d. 28-01-2025, referentie: H34DFTZZWKXW-832788491-461:1)